

безпеки, відповідальність, стимулювання, адекватність, однозначність, єдиноначальництво, взаємодія, координація, своєчасність, статистика).

Отже, комплекс правових заходів, у першу чергу кримінальних процесуальних та оперативно-розшукових, повинен гарантувати працівникам та їх близьким родичам їх правовий, фізичний, психологічний захист та захист немайнових прав і свобод у разі виникнення необхідності. Але багато проблем виникає під час реалізації заходів безпеки. Для більш ефективної реалізації заходів, передбачених цими законами, необхідно ввести до структури ДФС України спеціальний підрозділ, на який буде покладено вирішення заходів безпеки або який штатно можна ввести в управління власної безпеки працівників органів ДФС України.

1. Основні завдання і функції Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua>.

2. Єфімова І.В. Кримінальні процесуальні засоби забезпечення безпеки працівників митної справи України / І.В. Єфімова // Науковий вісник Дніпропетровського державного ун-ту внутр. справ. – 2015. – № 4. – С. 286-291.

3. Єфімова І.В. Суб'єкти та завдання оперативно-розшукового забезпечення безпеки працівників митної справи України / І.В. Єфімова // Оперативно-розшукова діяльність органів внутрішніх справ: проблеми теорії та практики : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпропетровськ, 15-16 жовт. 2015 р.). – Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2015. – С. 28-31.

4. Основні завдання і функції підрозділів власної безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sta-sumy.gov.ua/diyalnist-/zapobigannya-proyavam-korupts/osnovni-zavdannya-i-funktsii/?print>.

Кисельов Андрій Олександрович
старший викладач кафедри
оперативно-розшукової діяльності
та спеціальної техніки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗБОЇВ (за матеріалами УКР ГУНП у Дніпропетровській області)

На сьогодні оперативно-розшукова протидія підрозділами карного розшуку розбоям потребує удосконалення. За даними УКР ГУНП в Дніпропетровській області, протягом 2016 року на території області, у порівнянні з аналогічним періодом минулого року, спостерігалася динаміка росту розбійних нападів.

Знання працівниками карного розшуку оперативно-розшукової характеристики розбоїв має важливе значення для оперативно-розшукової протидії даному виду злочинів. Переходячи до оперативно-розшукової характеристики розбоїв, слід зазначити, що злочинці, готуючи та вчиняючи розбійні напади, використовують увесь наявний у них арсенал сил та засобів. З метою за-

володіння майном вказані особи вчиняють напади на інкасаторів, касирів, листонош та інших осіб, що перевозять гроші для установ, підприємств чи організацій. Для захоплення грошей і цінностей останніми вчиняються напади у приміщеннях підприємств, установ і організацій різних форм власності. Напади на такого роду об'єкти злочинці ретельно готують. У більшості випадків ролі між співучасниками нападу розподіляються заздалегідь. Одні безпосередньо вчинюють напад на касирів, сторожів й інших працівників установи, підприємства, організації, інші – викрадають гроші, цінності, товари й т.п., треті – спостерігають, щоб попередити учасників нападу про реальну можливість їх затримання. Для перевезення викраденого злочинці використовують власні чи добуті незаконним способом автомобілі, а також службовий транспорт, закріплений за водіями – учасниками злочинних груп. Іноді, з метою захоплення транспорту, вчиняються напади на водіїв. Під погрозою зброї злочинці змушують водіїв перевозити їх, або заволодівають автомобілями, а після нападу залишають їх. Перед вчиненням нападу злочинці встановлюють, яка інтенсивність руху по вулиці чи населеному пункту, де розташований об'єкт нападу, як він охороняється, у який час здійснюється перевірка несення служби сторожами, працівниками поліції, чи немає поблизу органу Національної поліції, військових частин і т.п., які засоби зв'язку об'єкта з найближчим органом Національної поліції. Непоодинокі випадки, коли злочинці перед нападом виводять з ладу засоби зв'язку і сигналізації. Готуючи напад, вони відвідують об'єкт, установлюють час завезення великих сум грошей, інших цінностей, великих партій товарів, вивчають шляхи підходу, вибирають найбільш зручні місця для нападу, намічають шляхи відходу з місця вчинення злочину. Крім транспорту, вони заздалегідь здобувають або виготовляють зброю, знаряддя для злому сейфів, залізних шухляд, дверей і т. ін.; тару для упакування викраденого, мотузки, дріт для зв'язування осіб, що знаходяться на об'єкті.

За результатами роботи відділів, відділень поліції ГУНП у Дніпропетровській області з протидії злочинності за 11 місяців 2016 року зареєстровано 347 фактів скоєння розбійних нападів. За аналогічний період 2015 року було скоєно 200 розбійних нападів, з них 130 розкрито.

Питома вага розкритих розбійних нападів поточного року складає 61,1 % (2015 – 77,7 %), при середньодержавному показнику – 48,9 % (2015 – 74,3 %).

Місцями скоєння зазначених 347 розбійних нападів є такі:

- домоволодіння – 76, з них розкрито – 38;
- крамниці – 37, розкрито – 14;
- квартири – 25, розкрито – 21;
- публічні місця – 187;
- в т.ч. на вулицях – 134.

За часом скоєння:

- 08.00 – 12.00 – 47, з них розкрито – 24;
- 12.00 – 18.00 – 79, розкрито – 47;
- 18.00 – 24.00 – 107, розкрито – 66;
- 24.00 – 08.00 – 85, розкрито – 45.

Особа потерпілого:

- жінки – 129;
- чоловіки – 163;
- неповнолітні – 18.

Більшість розбійних нападів зареєстровано на території великих промислових міст області.

По м. Дніпро та оперативній зоні зареєстровано 152 факти, з них розкрито 89.

З числа кримінальних правопорушень, за якими закінчено досудове розслідування, 107 вчинено особами, які раніше вчиняли злочини, у тому числі 85 особами, в яких судимість не знята або не погашена, 18 – неповнолітніми, 52 – у групі, 19 – у стані алкогольного сп'яніння.

Враховуючи зазначене, працівникам оперативних підрозділів необхідно глибоко аналізувати та вивчати криміногенну ситуацію на території обслуговування, а керівникам оперативних підрозділів забезпечити належний контроль за організацією цієї роботи. Крім того, необхідно вживати вичерпних заходів, спрямованих на упередження та викриття вказаного виду злочинів. Для покращення результатів оперативно-розшукової протидії розбоям необхідно укріпити оперативні позиції, сформувати оперативну мережу згідно з аналізом криміногенної ситуації, притягувати до співробітництва підсобний апарат там, де необхідно, що забезпечить належну поінформованість підрозділів карного розшуку про підготовку та вчинення розбоїв. Також варто приділяти особливу увагу особам, що відбували покарання за аналогічні злочини і звільнені з місць позбавлення волі та можуть впливати на криміногенну ситуацію в регіоні.

Вкрай важливим є забезпечення взаємодії та прийняття загальних скоординованих дій оперативних і слідчих підрозділів по документуванню розбоїв, збору в повному обсязі доказів даного виду злочинів з метою своєчасного усунення наявних недоліків на усіх етапах оперативної розробки, стадіях досудового слідства і їх розгляді в суді.

Колосков Валерій Васильович

доцент кафедри,
кандидат юридичних наук, доцент

Басалик Сергій Анатолійович

старший викладач кафедри

*(кафедра спеціальних дисциплін
Національної академії Державної прикордонної
служби України ім. Б. Хмельницького)*

РОЛЬ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ У ПРОТИДІІ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ ТА ЇХ ОРГАНАМИ

Вже більше чверті століття Україна має незалежність. Однак постійна нестабільність в усіх сферах діяльності не може вивести на належний рівень соціальний та правовий захист громадян нашої держави. Поряд із рядом важ-